

6 Sprog og sprogbrug

6.5. Forholdskommunikation og sproghandlinger

Præsentation

Opgaven har til formål at vise, hvordan afsenderen påvirker modtageren gennem den sproglige formulering.

Opgaven består af to dele.

Materiale

Herunder er optrykt en række eksempler på, hvordan man kommunikerer i forskellige situationer.

Opgaver

A. Nedtoning og optoning

1. Diskuter, om I er enige i, at der sker en optoning fra sætning 1 til sætning 2 osv. i nedenstående sætninger.
2. Opstil på baggrund af nedenstående eksempler generelle regler for, hvordan et budskab henholdsvis kan optones eller nedtones – altså formuleres mere eller mindre kontant.
  1. Hej John, ville du ikke nok lige vær søde og slukke lidt for radioen?
  2. Øh, John, gider du ikke lige slukke for radioen?
  3. Kunne du ikke godt slukke for radioen, John?
  4. John, vil du ikke lige slukke for radioen?
  5. Sluk lige for radioen.
  6. Sluk for radioen.
  7. Tag så og sluk for den radio.
  8. Kan du så se at få slukket for den radio i en fart.
  9. Kan du så ta' og se at få slukket for den radio i en fart.
  10. Nu skal du fandeme ta' og se at få slukket for den radio – ellers ...

6 Sprog og sprogbrug

B. Forholdskommunikation

1. Forestil jer, at den samme person på skift bruger nedenstående formuleringer. Gør for hvert eksempel rede for:
  - hvilken situation kommunikationen indgår i
  - hvilken relation der er mellem afsender og adressat

	<i>Situation</i>	<i>Relation</i>
1. De rejsende bedes indtage deres pladser		
2. Sæt dig så		
3. Næh, sæt De Dem dog først		
4. Værsgo' og tag plads		
5. Slå røven i sædet, venner		
6. Vil De være så venlig at tage plads et øjeblik		
7. Der er en god stol her		
8. Nu skal du fanme sætte dig		
9. De ville vel ikke lige tage plads et øjeblik.		
10. Vil direktøren mon ikke sidde ned?		
11. Sæt dig bare.		
12. Jeg beder Dem tage plads		
13. Har I ikke stole derhjemme?		

C. Omskrivning

1. Omskriv følgende tekststumper, sådan at forholdet mellem afsender og adressat ændres:
  1. Ifølge aftale fremsendes herved to frimærker
  2. Græsset må ikke betrædes
  3. Tag lige og luk vinduet